

Tlačová správa

Poznáte hodnotu ženského eura? V roku 2020 je to 80,6 centa a pandémie COVID-19 situáciu žien na pracovnom trhu ešte zhoršuje

Bratislava, 21. 10. 2020 - Deň rovnosti v odmeňovaní žien a mužov tento rok pripadol na **22. októbra 2020**. Ak to premeníme na odpracované dni, tak v roku 2020 od 22. októbra pracujú ženy na Slovensku až do konca roka zadarmo. Rozdiel medzi mzdami mužov a žien patrí na Slovensku k najvyšším v krajinách EÚ. Podľa Eurostatu bol **rodový mzdový rozdiel** v neupravenej forme (ide o priemerné hodinové zárobky) v roku 2018 na Slovensku **19,4 %**. Priemer EÚ bol 14,8 %, pričom Slovensko bolo piate v poradí.¹

To znamená, že z jedného eura, ktoré zarobia muži, dostanú ženy **80,6 centov**. Nie jedno celé spravodlivé euro za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty, ale *ženské euro*. Ak chceme dosiahnuť férové ohodnotenie práce žien v našej spoločnosti, musíme si všímať faktory ako rodová segregácia na trhu práce, nedostatok flexibility v pracovnom čase, tradičné rodové rozdelenie rolí v starostlivosti o členov rodiny, sklený strop. **Férové odmeňovanie žien** je pritom na dohľad až v roku 2097 a v Európskej únii až v roku 2104 podľa najnovšieho prieskumu Európskej konfederácie odborových zväzov (ETUC) o rozdieloch v príjmoch medzi ženami a mužmi.

Podľa Štatistického úradu bol rozdiel medzi mzdami žien a mužov na Slovensku v roku 2019 20,2 % (išlo o priemerné hrubé mesačné mzdy). Muži v priemere zarábali mesačne v hrubom 1 399 eur, ženy o 283 eur menej, a to 1 116 eur. Najväčšie rozdiely v platoch medzi ženami a mužmi boli v Trenčianskom, Žilinskom a v Bratislavskom kraji. Výraznejšie rozdiely boli tiež vo vekových skupinách nad 35 rokov.² Ženy teda stále majú nižšie zárobky až o štvrtinu, na čom sa zrejme odráža výpadok žien z pracovného procesu počas materskej a rodičovskej dovolenky. Finančnú situáciu žien a mužov ohrozuje aj súčasná pandémia COVID -19. Pandémia pravdepodobne povedie k prehĺbeniu rozdielov v príjmoch medzi ženami a mužmi, keďže to boli práve ženy, ktoré sa počas prvej vlny museli starať o deti a domácnosť, vypadli z pracovného procesu a boli na OČR (ošetrovanie blízkeho člena rodiny).

Silvia Porubánová, sociologička z Inštitútu pre výskum práce a rodiny (IVPR), vysvetľuje:

„V období pandémie koronavírusu získava komplexná potreba férového odmeňovania, vrátane ambície rovnosti mužských a ženských miezd, celkom konkrétne kontúry. Ženy v „prefeminizovaných“ profesiách (zdravotníčky, učiteľky, opatrovatel'ky, predavačky...) a v ďalších nezastupiteľných pozíciách sú doslova „srdcom“ prvej línie a udržiavajú kontinuitu každodenného života nás všetkých. Otázky spravodlivej a dôstojnej mzdy, bez anachronizmu rodového rozdielu, sa tak z roviny verejných politík musia prirodzene presunúť do aplikačnej praxe.“

1 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_pay_gap_statistics

2 Štruktúra miezd v Slovenskej Republike za rok 2019. Štatistický úrad
SRhttps://slovak.statistics.sk/wps/portal!/ut/p/z1/rvJNU4MwEP0tHjiGLISW4A2t0w_roXZqSy5OSBOIBUKBFvvtR0POMn1nHEPO7ubt7svcecEMbzCr-FFnvNOM4oXNEzZ8XoRTenPjxQDhYATT2Wq0GC8jDwLAT5hhJqqu7nKcmLTIOZIVqg-pA9YVeseFlg4cW9ntTp8rAeVexFWAiMcFCmREEZeEI4ikUkAJyK06z66F3uKEk6EGSlkQhVZNJGikp8iloSfCinSrfDw-jezB7DBYvB9rN3yO04ngThHIDOXwOYxpPVY7QgBGLyAfhRml5hBc53Pt4fdSyx6vKNKV93-UfrzqBPMNMp6Xbi9IF1_NpOAx8L6CRT2x8Fky_7PcstqYqOvHd78uyx2SVylhGaYNVLJRjbuobGfJe-6ur12wlG-793MmKyQrjCIA9-15Ka15L4icV2WljzQTj3ckYCIJ1JkV2_sD6UW/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/

Inštitút pre výskum práce a rodiny zrealizoval **online prieskum**, na ktorom sa zúčastnilo 408 respondentov a respondentiek, z toho 81,9 % žien a 17,6 % mužov.³ Zameral sa na zisťovanie zmeny kvality života počas karanténnych opatrení začiatkom leta 2020.

Z hľadiska finančnej situácie prieskum odhalil, že u 47,8 % respondentiek a respondentov sa v tejto oblasti „určite zhoršila“ alebo „skôr zhoršila“, a to u o čosi viac žien: 48,5 %. Zhoršila sa aj u 44,5 % mužov. Obavy, že sa finančná situácia zhorší v budúcnosti vnímalo viac žien, a to 39,3 % oproti 26,1 % mužov.

Celkovo sa znížila mzda u 60 % žien a 58,7 % mužov, ktorí pracovali. O 100 % sa znížila u 11,5% žien a u 7,8% mužov. Ženy typicky zarábajú menej a pracujú na viac prekérnych miestach. S padajúcou ekonomickou aktivitou sú však ženy oveľa viac zraniteľné, čo sa týka prepúšťania z práce a straty živobytia. Príjmy žien v neformálnej ekonomike klesli počas pandémie dramatickým spôsobom. Predpokladá sa, že takto stratili približne 60 % svojho príjmu.

Analytik a výskumník IVPR **Andrej Kuruc** ponúka pomoc pre obeť diskriminácie: „*Pre nedostatok aktuálnych informácií v tejto oblasti Inštitút pre výskum práce a rodiny spustil poradenský portál pre ľudí, ktorí zažívajú diskrimináciu na základe pohlavia/rodu (napríklad v odmeňovaní), kde im odborníci a odborničky poradia, ako svoju situáciu riešiť. Na našom portáli môžu získať radu aj inštitúcie. Poradíme im, aké pozitívne opatrenia môžu zaviesť na zníženie rodového mzdového rozdielu. Poradenský portál sa nachádza na stránke: <https://www.totojerovnost.eu/> v časti Pomoc.*“

Výsledky prieskumu životnej situácie obyvateľstva SR počas prvej vlny pandémie:

<https://www.totojerovnost.eu/index.php/2020/10/12/skumali-sme-zivotnu-situaciu-na-slovensku-pocas-prvej-vlny-pandemie-covid-19/>

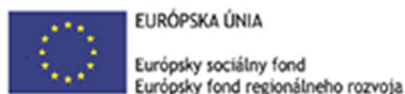
Kľúčové slová: #DeňRovnostiOdmeňovaní #SmeZaFérovéOdmeňovanie #TotoJeRovnosť #ŽenskéEuro

Kontakt pre médiá: Mgr. Viera Böttcher,

manažérka komunikácie národného projektu Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie, Inštitút pre výskum práce a rodiny, tel. +421 902138962, email: viera.bottcher@ivpr.gov.sk

Inštitút pre výskum práce a rodiny (IVPR) Prioritnou náplňou činnosti IVPR je výskumná činnosť. Ide o aplikovaný sociálny výskum v oblasti sociálnej a rodinnej politiky, politik trhu práce a zamestnanosti, rovnosti príležitostí, zamestnaneckých vzťahov a v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Výsledky výskumov a analýz sú následne využívané zriaďovateľom pri tvorbe zákonov, koncepcií, stratégií a programov v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. IVPR v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia implementoval viacero národných projektov, v rámci ktorých vypracoval pre MPSVR SR Národnú stratégiu zamestnanosti a Národnú rámcovú stratégiu podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe. IVPR plnil a aktuálne plní úlohy MPSVR SR aj v oblasti rodovej rovnosti a prevencie a eliminácie násillia na ženách.

Viac informácií o IVPR: <https://ivpr.gov.sk/>

3 IVPR 2020. Prieskum životnej situácie počas pandémie COVID-19.
https://www.totojerovnost.eu/downloads/Prieskum_zivotnej_situacie_pocas_pandemie_COVID19.pdf